

960808-3

Filosofie je ovšem svou „podstatou“ či lépe svým „bytostným určením“ reflexí, a to reflexí kritickou, systematickou a principiální. Ve filosofické reflexi se ona „akceptace“ božství a bohů resp. jediného boha musela dříve nebo později vyjevit ve své víceaspektové a také víceúrovňové problematičnosti. Byl to v leckterém ohledu už Augustin, ale na počátku nové doby především Pascal, který jasnozřivě odlišil „boha filosofů“ od Boha Abrahama, Izáka a Jakoba. Navázal tím do jisté míry i na jakési tušivé rozpoznání, které najdeme ve starověku zejména u Plotina a které od té doby v nejrůznějších formách až do dneška tradovala tzv. negativní theologie. Protestantismus měl a má právě pro Augustina nebo pro Pascala mnohem větší porozumění než katolicismus, o němž nepochybně platí, že se nejvíc spolehl na zpředměťující pojmovost metafyziky řeckého původu a typu. Velkým nedostatkem protestantismu od počátku byl a dosud převážně je jistá lhostejnost a nezáměr o filosofii, přecházející v některých případech až v nedůvěru a podezírání dokonce samotného rozumu.

(Praha, 960808-3.)